

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลและเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

1. วัตถุประสงค์ของการวิจัย
- ← 2. สมมติฐานของการวิจัย
3. วิธีดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สรุปผลการวิจัย
6. อภิปรายผล
7. ข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้บริหาร โรงเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามขนาดของโรงเรียน

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้บริหารที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ขนาดต่างกัน มีความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู โดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ได้แก่ ฝ่ายบริหาร โรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารและผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2548 จำนวน 73 โรงเรียน รวม 184 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ของลิเคิร์ต

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยดำเนินไปอย่างราบรื่นและถูกต้องตามระเบียบราชการ ผู้วิจัยจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยแจ้งโครงการบัณฑิตศึกษา สถาบันราชภัฏธนบุรี เพื่อทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังสำนักการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในการขอความอนุเคราะห์ออกหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัย

2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยที่ทางสำนักการศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ออกให้ ไปขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้บริหาร โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานครด้วยตนเอง

3. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและเก็บคืนด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถาม 184 ฉบับและได้รับกลับคืน 184 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 ของแบบสอบถามทั้งหมด ทุกฉบับมีความสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้นผู้วิจัยนำข้อมูลไปคำนวณหาค่าสถิติต่าง ๆ โดยการใช้โปรแกรมสำเร็จรูปด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษาวิจัยความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด พบว่าส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 60.32 และเป็นผู้บริหารโรงเรียน ร้อยละ 39.68 โดยปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดกลางมากที่สุด ร้อยละ 48.91 รองลงมาเป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ร้อยละ 28.27 และโรงเรียนขนาดเล็ก ร้อยละ 22.82

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านช่วยเหลือเกื้อกูล ด้านประพฤติตนเป็นผู้นำ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ด้านประพฤติกปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านอบรมสั่งสอนศิษย์ ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและเป็นรายด้าน ดังนี้

3.1 โรงเรียนขนาดใหญ่ โดยภาพรวมระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.13$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาต่ำได้ดังนี้ ด้านช่วยเหลือเกื้อกูล ด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านประพฤติตนเป็นผู้นำ ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญ ด้านประพฤติกปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านอบรมสั่งสอนศิษย์ ตามลำดับ

3.2 โรงเรียนขนาดกลาง โดยภาพรวมระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.68$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำดับดังนี้ ด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านช่วยเหลือเกื้อกูล ด้านประพฤตินคนเป็นผู้นำ ด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องความเจริญ ด้านประพฤตินปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านอบรมสั่งสอนศิษย์ ตามลำดับ

3.3 โรงเรียนขนาดเล็ก โดยภาพรวมระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมาก ($\mu = 4.52$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากสูงไปหาลำดับดังนี้ ด้านรักและศรัทธาในวิชาชีพครู ด้านช่วยเหลือเกื้อกูล ด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านประพฤตินคนเป็นผู้นำ ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องความเจริญ ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านประพฤตินปฏิบัติคนเป็นแบบอย่างที่ดี และด้านอบรมสั่งสอนศิษย์ ตามลำดับ

4. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติคนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน คือ ด้านรักและเมตตาศิษย์ ด้านอบรมสั่งสอนศิษย์ ด้านประพฤตินคนเป็นแบบอย่างที่ดี ด้านไม่กระทำตนเป็นปฏิบัติยกย่องความเจริญ ด้านไม่แสวงหาผลประโยชน์ ด้านพัฒนาตนเอง ด้านรักและศรัทธาในอาชีพครู ด้านช่วยเหลือเกื้อกูล และด้านประพฤตินปฏิบัติคนเป็นผู้นำ แตกต่างเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติคนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่พบมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. ความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติคนตามจรรยาบรรณครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมระดับความคาดหวังอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านก็อยู่ในระดับมากที่สุด

การที่ผลการศึกษาวิจัยปรากฏเช่นนี้เนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวังให้ครูจะต้องเป็นแบบเป็นตัวอย่างที่ประทับใจลูกศิษย์ โดยครูนั้นจะต้องประพฤตินปฏิบัติคนอยู่ภายใต้กฎกติกาของอาชีพและสูงส่งด้วยคุณธรรม มีจริยธรรมประจำใจ ประพฤตินคนเป็นแบบอย่างที่ดีตามที่สังคมคาดหวังและยอมรับ และเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ การศึกษาในสถาบันต่าง ๆ ที่ผลิตครูนั้นได้สั่ง

สอนและอบรมตลอดจนสร้างเสริมความมีนิสัยความเป็นครูอยู่ในตัวของครูทุกคนให้ตระหนักถึงภาระหน้าที่ที่จะต้องรับผิดชอบต่อนักเรียนและสังคม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับครูได้กำหนดกรอบและเกณฑ์ในการพัฒนาวิชาชีพครูให้ครูได้พัฒนาตนเอง รับผิดชอบต่อตนเอง ต่อนักเรียน และต่อสังคม เป็นต้น ตลอดจนการปฏิบัติตัวของครูในโรงเรียนซึ่งมีผู้บริหาร โรงเรียนคอยกำกับดูแลทั้งในด้านพฤติกรรมและการพัฒนาวิชาชีพ ให้ครูมีกำลังใจในการปฏิบัติงานและตระหนักถึงความสำคัญของอาชีพครู มีการส่งเสริมให้ครูทำผลงาน เพื่อยกวิทยฐานะให้สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อังคณา เรืองศิริปัญญา (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร ต่อวิชาชีพครู พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพวิชาชีพครูในกรอบที่ดี เห็นว่าเป็นอาชีพที่สร้างคนให้มีคุณภาพมากที่สุด รองลงมาคือสร้างความเจริญให้สังคมและประเทศชาติ ต้องศึกษาหาความรู้อยู่เสมอ อดทนและเสียสละ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันดี วุฒิโภก (2525) ได้ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียน ครู ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครองที่มีต่อจริยธรรมที่คาดหวังกับจริยธรรมที่ปฏิบัติจริงของครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7 ปีการศึกษา 2524 พบว่า ส่วนใหญ่ทุกกลุ่มมีความคาดหวังเกี่ยวกับจริยธรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษาในระดับสูงทุกด้าน ยกเว้นนักเรียนที่คาดหวังอยู่ในระดับสูงมาก และครูคาดหวังอยู่ในระดับสูงมากเฉพาะในด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคม ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนักเรียนเป็นกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกับครูมาก จึงเห็นว่าครูน่าจะเป็นผู้ประพฤติปฏิบัติเกี่ยวกับจริยธรรมอยู่ในระดับที่สูงที่สุดเพื่อจะได้เป็นตัวอย่างที่ดีของนักเรียน ทั้งนี้เพราะนักเรียนยังคงยึดถือครูเป็นรูปแบบที่พึงปฏิบัติตาม

สำหรับครูที่คาดหวังเกี่ยวกับจริยธรรมของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับสังคม อยู่ในระดับที่สูงมาก อาจเนื่องจากครูมีความคิดเห็นว่า หน้าที่ของครูนอกจากการสอน การอบรมแล้ว ครูน่าจะได้มีส่วนในการคิดพัฒนาสังคมควบคู่กันไปด้วย เพราะถือว่าครูเองเป็นส่วนหนึ่งของสังคม จึงควรมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมอยู่บ้าง เพราะการที่จะพัฒนาจริยธรรมของนักเรียนให้ได้ผลนั้นครูน่าจะได้พัฒนาจริยธรรมของตนในด้านที่เกี่ยวข้องกับสังคมเพื่อเป็นตัวอย่างให้เด็กได้เห็นความสำคัญของสังคมด้วย

สำหรับจริยธรรมที่ปฏิบัติจริงของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา ทุกกลุ่มมีความคิดเห็นว่า ครูมีจริยธรรมทุกด้านในระดับที่สูง แสดงว่านักเรียน ครูผู้บริหารพบว่าโรงเรียนและผู้ปกครอง มีความคิดเห็นที่สอดคล้องตรงกัน ให้เห็นซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ บันลือ พุกกะวัน (2533) ที่กล่าวว่าครูควรเป็นที่รักใคร่เมตตาและให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียน

2. ความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู โรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงธนเหนือ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียน

โดยภาพรวมโรงเรียนขนาดกลางและขนาดเล็กอยู่ในระดับความคาดหวังมากที่สุด ส่วนโรงเรียนขนาดใหญ่อยู่ในระดับความคาดหวังมาก การที่ผลการศึกษาวิจัยปรากฏเช่นนี้เป็นเพราะว่า ครูจะต้องปฏิบัติตามระเบียบปฏิบัติของทางหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเคร่งครัดตามพระราชบัญญัติระเบียบทางราชการครุ พ.ศ. 2523 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2535 (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2536 และระเบียบต่างๆ ของคณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) จึงทำให้ครูในโรงเรียนทุกขนาดตระหนักถึงวินัย และความสำคัญของการมีจิตวิญญาณของความเป็นครูปฏิบัติตามจรรยาบรรณครู ในการบริหารงานของโรงเรียนจะต้องมีสายการบังคับบัญชา คือผู้บริหารสถานการศึกษาปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสถานศึกษาที่สามารถให้คุณให้โทษกับครูผู้ปฏิบัติงาน เพราะผู้บริหารโรงเรียนเป็นบุคคลที่สำคัญที่สุดในการบริหาร และจัดการเรื่องต่าง ๆ ในโรงเรียนให้ดำเนินไปในทางที่พึงประสงค์ คือมีการพัฒนาบุคลากร มีการพัฒนาบรรยากาศการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น แต่ถ้าหากผู้บริหารโรงเรียนบริหารงานอย่างไม่มีประสิทธิภาพ ผลอื่น ๆ ที่ตามมาก็จะบ่งบอกถึงคุณภาพของโรงเรียน ดังนั้นครูสภาจึงได้บัญญัติเกณฑ์มาตรฐานของผู้บริหารการศึกษาของครูสภา พ.ศ. 2540 ไว้ 12 ข้อ คือ

- มาตรฐานที่ 1 ปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาการเกี่ยวกับการพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษา
- มาตรฐานที่ 2 ตัดสินใจปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ โดยคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นกับการพัฒนาของบุคลากร ผู้เรียน และชุมชน
- มาตรฐานที่ 3 มุ่งมั่นพัฒนาผู้ร่วมงานให้สามารถปฏิบัติงาน ได้เต็มศักยภาพ
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาแผนงานขององค์กรให้สามารถปฏิบัติได้เกิดผลจริง
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาและใช้นวัตกรรมการบริหารจนเกิดผลงานที่มีคุณภาพสูงขึ้น
- มาตรฐานที่ 6 ปฏิบัติงานองค์กร โดยเน้นผลถาวร
- มาตรฐานที่ 7 รายงานผลการพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้อย่างเป็นระบบ
- มาตรฐานที่ 8 ปฏิบัติเป็นแบบแบบอย่างที่ดี
- มาตรฐานที่ 9 ร่วมมือกับชุมชนและหน่วยงานอื่นอย่างสร้างสรรค์
- มาตรฐานที่ 10 แสวงหาและใช้ข้อมูลข่าวสารในการพัฒนา
- มาตรฐานที่ 11 เป็นผู้นำและสร้างผู้นำ
- มาตรฐานที่ 12 สร้างโอกาสในการพัฒนาได้ทุกสถานการณ์

ในส่วนของครูจะต้องตระหนักถึงวิชาชีพ อุทิศตนให้กับราชการอย่างเต็มที่ มีความรับผิดชอบ รู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน ปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูและที่สำคัญที่สุดครูจะต้องมี

ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รุ่งโรจน์ ศรีนวล ละออง (2530) ได้ศึกษาขวัญในการปฏิบัติงานของครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับสูง โดยมีขวัญในองค์ประกอบด้าน ความรู้สึกรับผิดชอบงาน ความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของหน่วยงาน ความสัมพันธ์ในหน่วยงาน ความ รู้สึกประสบผลสำเร็จในการทำงานและรู้สึกพอใจในการทำงานอยู่ระดับสูง

ดังนั้นการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ครูจะต้องมีการพัฒนาตนเองให้ทันกับโลกในยุคปัจจุบัน เช่น ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น มีการไปอบรมเพิ่มพูนความรู้และที่สำคัญที่สุดจะต้องรักและศรัทธาในวิชาชีพครู

3. ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเปรียบเทียบระดับความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัด กรุงเทพมหานคร จำแนกตามขนาดโรงเรียนทั้งโดยภาพรวมและเป็นรายด้าน พบว่าโดยภาพรวมมีระดับความคาดหวังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ระดับความคาดหวังก็แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน

การที่ผลการวิจัยปรากฏผลเช่นนี้เนื่องมาจากครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา ที่มีขนาดโรงเรียนแตกต่างกันนั้นมักจะมีปัจจัยต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง เป็นต้นว่า สภาพการจัด บรรยากาศการเรียนการสอน ระบบการบริหารของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนวัฒนธรรมของการบริหารในโรงเรียนนั้น ๆ ซึ่งจะมีผลต่อการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครู และอาจเป็นไปได้ว่า สภาพของสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ ยังมีทัศนคติต่อครูไปในทางที่คาดหวังไว้สูงว่าครูต้องมีความประพฤติดี เป็นแบบอย่างที่ดีให้นักเรียนได้ แต่สภาพเป็นจริงนั้นครูก็มีความแตกต่างกันในเรื่องของความรู้ ความคิด พฤติกรรม จึงทำให้ผลการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา กลุ่มกรุงเทพมหานคร สังกัด กรุงเทพมหานคร ที่มีขนาดต่างกันแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษาวิจัย กลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องควรจะได้นำผลการศึกษาวิจัยไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูในโรงเรียนประถมศึกษา ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. ครูในโรงเรียนประถมศึกษาควรจะได้นำผลการศึกษาวิจัยนี้ไปใช้พิจารณาและปรับปรุงการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูของตนเองเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริหารโรงเรียนหรือเป็นไปตามที่สังคมคาดหวังไว้ เพื่อจะได้เป็นแนวทางหรือเป็นรูปแบบที่ดีให้แก่เด็กได้ประพฤติปฏิบัติตาม โดยอาจจะให้มีการอบรม สัมมนาเกี่ยวกับการพัฒนาการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา

2. ผู้บริหารการศึกษาหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการศึกษา ควรจะได้ให้ความสำคัญในเรื่องของการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา โดยเน้นการพัฒนาปรับปรุงการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา ให้สอดคล้องกับที่ผู้บริหารโรงเรียนคาดหวัง ซึ่งอาจจะให้การส่งเสริมในแง่ของการให้กำลังใจ รางวัล ประกาศเกียรติคุณและความดีความชอบ รวมถึงการลงโทษ

3. สถาบันที่ผลิตครู ควรจะได้ให้ความสำคัญในการที่จะผลิตครูที่เพียงพอพร้อมด้านจรรยาบรรณครูควบคู่กับความรู้และเทคนิคในการสอน ซึ่งอาจจะจัดเป็นวิชาหนึ่งของการที่จะสำเร็จการศึกษาของนักศึกษา ซึ่งจะได้สอดคล้องกับความต้องการของสังคมหรือผู้บริหารโรงเรียนที่ต้องการครูที่เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์

4. สำนักการศึกษากรุงเทพมหานคร ควรจัดการอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เพื่อจะได้มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูและตระหนักถึงความสำคัญของจรรยาบรรณครู ซึ่งส่งผลให้ครูประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัย

1. ควรศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูโรงเรียนประถมศึกษา จากบุคคลกลุ่มอื่น ๆ อีก เช่น สื่อมวลชน ผู้ปกครอง และนักเรียน

2. ควรศึกษาความสอดคล้องเกี่ยวกับการปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณครูและการเรียนของนักเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา